

Tillægsbetænkning

over

I. forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber og

II. forslag til lov om folkeafstemning vedrørende forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber.

(Afgivet af markedsudvalget den 6. september 1972).

Udvalget har holdt et møde efter lovforslagenes anden behandling og haft samråd med udenrigsøkonomiministeren.

Udvalget har på ny drøftet markedsudvalgets stilling og finder, at markedsudvalgets fremtidige funktioner i tilfælde af medlemskab gør det ønskeligt, at udvalget får en særlig status. Udenrigsøkonomiministeren har over for udvalget oplyst, at en sådan særlig status med hensyn til underretningspligt svarende til den, der nævnes i grundlovens § 19, stk. 3, og med hensyn til tavshedspligt kan gennemføres enten ved, at der vedtages en særlig lov herom eller ved at indføje de nødvendige bestemmelser i folketingets forretningsorden.

Udvalget finder, at disse spørgsmål vil kunne løses i tingets kommende ordinære samling.

Med henblik på den kommende folkeafstemning i henhold til grundlovens § 20, stk. 2, om forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber er det fundet rigtigt på forhånd at tage stilling til spørgsmålet om de ugyldige — herunder blanke — stemmesedlers betydning i forbindelse med opgørelsen af resultatet af en folkeafstemning efter grundlovens § 42, stk. 5.

Det fremgår af § 42, stk. 5, at der til forkastelse kræves *både*, a) at antallet af nej-stemmer udgør et flertal set i forhold til antallet af deltagere i afstemningen, og b) at antallet af nej-stemmer udgør mindst 30 pct. af samtlige folketingsvælgere.

Spørgsmålet, der kun vedrører betingelse a), er, hvorvidt de ugyldige (herunder blanke) stemmer skal medregnes ved anvendelse af bestemmelsen om, at en forkastelse kræver „et flertal af de i afstemningen deltagende folketingsvælgere“.

Overvejelser herom har fundet sted i indenrigsministeriet, og justitsministeriet har udarbejdet et notat om spørgsmålet.

De to muligheder, der har foreligget, er:

- A. Et lovforslag er forkastet, når antallet af nej-stemmer overstiger antallet af ja-stemmer plus antallet af ugyldige stemmer.
- B. Et lovforslag er forkastet, når der er afgivet flere nej-stemmer end ja-stemmer, mens de ugyldige stemmer lades ude af betragtning.

I justitsministeriets notat konkluderes, at hverken en objektiv eller subjektiv fortolkning af grundlovens § 42, stk. 5, sammenholdt med § 20, stk. 2, giver sikker støtte for nogen af de to muligheder. En rent sproglig fortolkning kan pege i retning af mulighed A, medens reale hensyn taler til støtte for mulighed B, hvorefter „de i afstemningen deltagende“ kun omfatter vælgere, der har afgivet gyldige stemmer.

Alle i folketinget repræsenterede partier har givet tilslutning til den sidstnævnte opfattelse (mulighed B).

Denne opfattelse er i øvrigt i overensstemmelse med den hidtidige praksis, hvor problemet dog aldrig har været aktualiseret,